

[Niels Frederiksen.]

af Tillægsjord, der kan forøge Værdien af Bygningerne og Driftsmidlerne ved Tilkøb af Jord, eller man har Lensbesidderen, der har det bestemte Tryk over sig, at han maa skaffe Erstatningsjord, hvis han vil beholde Jorderne ved sine Godser. Hvis disse 3 Kategorier af Købere bliver taget bort, faar man den virkelige Værdi af Jorden i det frie Marked i en forstandig Købers Haand. Det viste sig, at Øbjærggaarden ikke havde den til Skatteansættelsen ansatte Jordværdi, til Trods for at de 235 Tdr. Land blev solgt til Kjør, der i Forvejen havde de Bygninger, som Jorden var solgt fra.

Men vi kan tage et andet Eksempel, som bedre illustrerer, at Over-Skyldraadet har Ret i, at det er den virkelige Værdi i Handel og Vandel. Hvis en Gaard brænder, og Bygningsværdierne og Besætningsværdierne dermed fjernes, kan en forstandig Køber hvor som helst i Danmark købe Jorden under den Grundværdi, som den er ansat til til Skat.

Det er det mest eklatante Udtryk for, at naar man fjerner alle uvedkommende Hensyn, faar man det virkelige Udtryk for, hvad Jord i en Bondegaards Størrelse er værd uden Hensyn til Bygnings- eller Driftsværdier.

Jeg vil derfor gerne sige til det ærede Medlem Hr. Holstein, at det er en fuldkommen forkert Fremstilling af de faktiske Forhold, naar han i Gaar fremførte, at Prisen paa ubebygget Jord, der var omsat i Aarene 1918—22, laa omkring 13 000 Kr. pr. Td. Hartkorn. At angive dette som Udtryk for, hvad Jorden er værd, er at bruge statistiske Oplysninger uden rigtig at være klar paa, hvad de betyder. De betyder, at Omsætning af Jord i ubebygget Stand i Danmark foregaar i minimalt Omfang og kun under særlige Forhold, medens Jorden i den langt overvejende Grad omsættes i samlede Ejendomme, hvor Over-Skyldraadet bruger den rigtige Fremgangsmaade ved at sige: Vi faar kun Prisen frem ved at skønne over, hvilke Dele af den samlede Købesum der udtrykker Jordens Værdi.

Jeg kan derfor kun glæde mig over, at det ærede Medlem Hr. Lundberg gjorde gældende, at Over-Skyldraadet ved Kendselsens Afsigelse har taget Hensyn til, at der ved Otterup Station ligger Byggegrundsværdier i Nislevegaards Jorder, fordi det efter min Mening er et Billighedshensyn, der er vist Godsejeren, fordi han har afleveret Jord, der senere har vist sig at indeholde Byggegrundsværdier. Det drager efter min Mening de mindste Konsekvenser

efter sig. Det er et Billighedshensyn, der er vist af Over-Skyldraadet, som jeg for mit Vedkommende ikke finder noget som helst at indvende imod. Jeg er ganske enig i de Betragtninger om Mulighederne for at udnytte Byggegrunde, der er fremført her i Tinget, og skal ikke trætte med at gentage dem, men det er et i økonomisk Henseende fuldkommen underordnet Spørgsmaal for Stat og Kommune, og jeg mener, at man paa de Omraader hellere maa vise et Billighedshensyn end at gaa strengt frem. Hvis det er rigtigt, antager jeg, at Højesteretsdommen vil faa i økonomisk Henseende en minimal, for ikke at sige ingen som helst Betydning for Lensbesidderen, fordi der kun er ganske faa Tilfælde, hvor der er afleveret Jord, som man kan sige at der er Byggegrundsværdier i.

Saa har jeg nogle Bemærkninger at gøre til sidst til det ærede Medlem Hr. Holstein vedrørende det af ham i Gaar fremførte Eksempel fra Fuirendal. Det ærede Medlem gjorde sig skyldig i en urigtig Fremstilling af Vurderingsgrundlaget ved at sige, at der før Afleveringen var foretaget en ny Bonitering, hvor Taksterne for Jorden som afleveret var sat betydeligt op, og dette Boniteringsgrundlag var ikke til Raadighed for Vurderingsraadet, da det vurderede til Erstatning. Dette er ikke rigtigt. Vurderingsraadet fik fra Jordlovsudvalget tilsendt Vurderingsgrundlaget i Kortmateriale med de derpaa opførte nye Takster paa Jorden, saa Vurderingsraadet var fuldkommen kendt med den nye Bonitering, der var foretaget.

Men dernæst fremførte det ærede Medlem en Opfattelse, der ogsaa er karakteristisk. Han talte om den store Uret, som Lensbesidderen har været ude for, da de afleverede Afgiften til Jordfonden efter Topkonjunkturprisen i 1920, medens de maatte være udsatte for at faa Erstatningen paa et Tidspunkt, da Kronen stod i en langt højere Kurs. Det faktiske Forhold, der har Betydning i denne Forbindelse, er: Har de Jorder, der er afleveret til Staten, været ude for en vis Sænkning fra den Tid, da de dannede Grundlaget for Afgiften, til den Tid, da de blev afleveret mod Erstatning til Udstykning.

Jeg drister mig til at paastaa, at det ærede Medlem faar ondt ved at paapege Eksempler paa, at Erstatningssummen har været lavere end Vurderingsansættelsen til Grundlag for Afgiften, og da har Lensbesidderen aldeles intet at beklage sig over. For saa megen Mening skal der dog være i Tingene, at det Grundlag, der bruges for en